

Beleid

ten aanzien van homoseksualiteit
van de Kerkenraad van de NGK Kampen

Aangenomen op
de Kerkenraad Pastoraal van 9 januari 2013

vervolgens voorstel voor
de Centrale Kerkenraad van 24 januari 2013

Aangenomen op
de Centrale Kerkenraad van 24 januari 2013

1. Inleiding

De kerkenraad van de NGK Kampen kreeg in november 2010 een verzoek om lidmaatschap van twee jonge broeders, die aangaven homoseksueel te zijn en een relatie met elkaar te hebben.

Deze aanvraag leidde tot een discussie in de Kerkenraad Pastoraal (op de vergaderingen van 30 maart, 27 april, 10 en 25 mei 2011), waarbij het de intentie was te komen tot een beleidslijn m.b.t. homoseksualiteit binnen Christus' gemeente zonder daarbij gehinderd te worden door een persoonlijke aanvraag.

Voor deze discussie was een discussiestuk geschreven door ds. F.R. Bruintjes, welk stuk was voorbesproken op het predikanten werk overleg (PWO). Daarnaast was door de voorzitter van de Kerkenraad Pastoraal een schrijven aangeboden, en werden er ook nog stukken van andere dan Kamper scribenten bij de discussie betrokken (zoals een tweetal artikelen van ds. A. van der Dussen).

In de discussie bleek dat er nogal verschillende posities werden ingenomen.

Sommigen waren van mening dat Gods Woord een homoseksuele leefwijze ten enenmale afwijst, terwijl anderen van mening waren dat de bijbel, wanneer zij over homoseksualiteit spreekt, over *heteroseksuelen* spreekt die homoseksualiteit bedrijven, waardoor er dus geen goede conclusies te trekken zijn over *homofiele* mensen, waarmee de kerkenraad te maken heeft.

Desondanks heeft de kerkenraad pastoraal ernaar gestreefd de Centrale Kerkenraad met één afgerond voorstel te dienen. In de discussie, van 25 mei 2011, bleek echter dat het stuk niet alle broeders kon overtuigen en werd daarom besloten een aantal kerkenraadsleden waaronder ds. Bouma tevens in de gelegenheid te stellen hun opvatting middels een door ds. Bouma opgesteld stuk met betrekking tot homoseksualiteit nog separaat aan de Centrale Kerkenraad te doen toekomen. Daarnaast werd afgesproken om aan de ambtsdragers van de diaconale en bestuurlijke geleding van de kerkenraad ook richtinggevende artikelen aan te bieden, die helpen om het vraagstuk te doordenken.

Uit de bespreking op de Centrale Kerkenraad van 16 juni 2011, waar alle argumenten die de Kerkenraad Pastoraal gewogen heeft de revue passeerden, vloeide het besluit voort om aan de Kerkenraad Pastoraal het vertrouwen te geven om de eerstvolgende Centrale Kerkenraad met een voorstel te dienen, dat door haar -zonder uitvoerige bespreking- aangenomen zou kunnen worden.

Dit voorstel bleek echter op die betreffende Centrale Kerkenraad, gehouden op 29 september 2011, niet de vereiste meerderheid van stemmen te halen.

Vervolgens is besloten om dit onderwerp even te laten voor wat het was. Onlangs kwam het voorstel opnieuw aan de orde. De predikanten ds F.R. Bruintjes, ds W. van Dijk en ds R. Venderbos is gevraagd om nog eens het onderwerp te bespreken en desgewenst de eerdere notitie bij te stellen. Dit heeft geleid tot onderstaand voorstel, besproken en vastgesteld binnen de Kerkenraad Pastoraal, en wat u nu aangeboden wordt.

2. BASISGEGEVENS

Enkele basisgegevens, die een belangrijke rol in de discussie spelen zijn :

2.1 Bijbelgedeelten

De bijbelgedeelten die iets zeggen over homoseksualiteit, te weten :

Genesis 19 : 4-11

Leviticus 18 : 22

Leviticus 20 : 13

Rechters 19 : 17-25

Romeinen 1 : 22-31

Matth. 19 : 8

1 Cor. 6 : 9

1 Tim. 1 : 10

Bij nadere beschouwing blijkt echter dat het in 5 van deze 8 teksten het duidelijk gaat om homoseksualiteit als uiting van een losgeslagen cultuur.

Dat àlle mannen van respectievelijk Sodom (Gen. 19) en Gibea (Rechters 19) seksueel verkeer willen met de bezoekers van de stad, betekent natuurlijk niet dat alle mannen homoseksueel geaard waren, maar dat de heteroseksuelen zóver op hol waren geslagen dat ze het nu ook met mannen wilden doen.

Ook in de bewoordingen die Paulus gebruikt voor de goddeloze Grieks-Romeinse cultuur (de verering van de Schepper vervangen door de verering van het schepsel) blijkt dat de homoseksualiteit in die samenleving een vervànging van de heteroseksualiteit was geworden.

In diezelfde lijn liggen de teksten uit 1 Corinthe en 1 Timotheüs, waar sprake is van knapenschenders.

Er is derhalve een groot verschil tussen 'moedwillige overtreding van de natuurlijke orde' en 'een tegennatuurlijke seksuele gerichtheid' (ds. Ad van der Dussen in 'Opbouw').

Of de beide teksten uit Leviticus óók in het kader van een losgeslagen cultuur moeten worden gezet, is onderwerp van discussie.

2.2 Behandeling – genezing

Homoseksualiteit is wel beschreven als een ontwikkelingsstoornis, die te behandelen resp. te genezen is. Door tekorten/problemen in de opvoeding, waardoor bijvoorbeeld een jongen te weinig gelegenheid kreeg om zich met zijn vader te identificeren, en zich dus te weinig 'man' te voelen, zou er later een behoefte ontstaan om de mannelijkheid aan te vullen door middel van homoseksualiteit. Er zou dan iets scheef gegroeid zijn, wat weer omgebogen zou kunnen worden.

Hulpverleningsinstantie "Different" te Amsterdam (voorheen : Evangelische Hulp aan Homofielen, EHAH) heeft met een benadering, waarin behandeling en genezing als mogelijkheid wordt gezien bekendheid gekregen.

Echter, wie deze instelling raadpleegt, ontdekt dat steeds terughoudender over deze mogelijkheid wordt gesproken. Ook andere christelijke hulpverleners zitten op deze lijn.

2.3 De plaats van de homo in de kerk

Tot op de dag van vandaag is het voor veel christenen, die ontdekt hebben dat ze homofiel zijn, moeilijk en spannend om uit de kast te komen, zoals dat heet.

De menselijke neiging tot stigmatiseren ("o, bedoel je die twee, die homo's!"), de sterke kerkelijke veroordeling en de natuurlijke afkeer die mensen ervoor kunnen voelen, hebben er in het verleden vaak genoeg toe geleid dat homo's onderdoken, de kerk verlieten of wanhopig werden.

Het besef is gegroeid dat het niet aangaat om zij, die het al zo moeilijk ermee hebben dat ze kennelijk homofiel zijn, het nog eens extra zwaar te maken door hen voortdurend te stigmatiseren en te isoleren.

De kerk zou de plek moeten zijn waar je, met je probleem, veilig en welkom en geborgen weet.

Over deze basisgegevens is geen verschil van mening.

3. SPANNINGSVELDEN

Dan zijn er de spanningsvelden in de discussie over homoseksualiteit.

3.1 De bijbelgedeelten uit Leviticus

Allereerst het spanningsveld rond bepaalde bijbelgedeelten :

Ten aanzien van Lev. 18 : 22 : " Je mag niet het bed delen met een man zoals met een vrouw, dat is gruwelijk. " is wel gesteld dat de tekst die aan deze tekst voorafgaat, aangeeft dat het hier gaat om gedragingen die samenhangen met Kanaänietische afgodendienst, in concreto : tempelprostitutie. Het gaat in vers 21 namelijk om een verbod je kinderen te offeren aan de Moloch.

Echter, daar zijn ook weer argumenten tégen, zoals onder meer deze : dat het vreemd is dat dan alleen de *homoseksuele* tempelprostitutie veroordeeld zou worden en de *heteroseksuele* ongenoemd bleef. Terwijl we weten dat er zowel mannelijke als vrouwelijke tempelprostituees bestonden.

Ten aanzien van Leviticus 20 : 13 is opgemerkt dat het in oosterse culturen wel voorkomt dat homoseksualiteit oogluikend wordt toegestaan, daar waar en voor zover de seksuele relatie met een vrouw onbereikbaar en onbestaanbaar is, zolang de jongeman-in-kwestie nog niet gehuwd is.

De clou van deze benaderingen van de teksten uit Leviticus is dat deze teksten derhalve feitelijk niet spreken over de situatie waarmee wij te maken hebben, namelijk twee zogenaamde kern-homofielen die een relatie met elkaar hebben.

Zou het namelijk waar zijn dat de bijbel zich alleen afkeurend uitspreekt over heteroseksuelen die zich homoseksueel gedragen, dan zou er ruimte kunnen zijn voor *homoseksuelen* die zich homoseksueel gedragen.

Echter, het blijkt

- dat de relativiserende uitleg van de teksten uit Leviticus nogal betwistbaar is ;
- dat de stelling dat men in de bijbelse tijd van gewone homoseksuele relaties nog niets afwist, niet staande gehouden kan worden (aldus prof. De Bruijne)
- dat het expliciet benoemen van het *tegennatuurlijke* (in Leviticus : "Wie met een man het bed deelt *als met een vrouw...*; in Romeinen : "...de natuurlijke omgang verruild voor de tegennatuurlijke...") in de context van verwerpelijke toch wel als een aanwijzing is te zien van het feit dat homoseksualiteit *als zodanig* door de Here wordt afgekeurd.

3.2 Tegemoetkomendheid

Ds. Mudde, Nederlands Gereformeerd predikant te Haarlem, heeft gewezen op de tegemoetkomendheid van God, die we verschillende keren vinden in de Schrift.

In Exodus 4 brengt Mozes allerlei bezwaren in tegen zijn uitverkiezing als leider van het volk. God komt Mozes tegemoet door het mede aanstellen van Aäron.

In 1 Samuël 16:1-3 lezen we dat Samuël - vanwege zijn angst voor Saul - een offerfeest als dekmantel mag gebruiken om tot zalving van één van de zonen van Isai over te gaan.

.....

In Handelingen 16:3 lezen we dat Timotheüs besneden wordt ter wille van de Joden. Deze keer omwille van de voortgang van het evangelie.

Het meest bekende voorbeeld is echter wel de tegemoetkomendheid van Mozes inzake echtscheiding. In een discussie over de toelaatbaarheid van echtscheiding, wijzen de Farizeeën Jezus op deze tegemoetkomendheid. Jezus erkent vervolgens wel dat deze tegemoetkomendheid er is, maar stelt daarnaast dat het 'van den beginne' niet zo geweest is

Mattheüs 19:7-8

Toen vroegen ze hem: 'Waarom heeft Mozes dan voorgeschreven haar een scheidingsbrief te geven en haar zo te verstoten?' Hij antwoordde: 'Omdat u harteloos en koppig bent, daarom heeft Mozes u toegestaan uw vrouw te verstoten. Maar dat is niet vanaf het begin zo geweest.'

Opvallend is dat Jezus de tegemoetkomendheid erkent, anderzijds terugroept naar de oorspronkelijke norm, voortvloeiend uit de schepping van man en vrouw.

Dat impliceert dat de tegemoetkomendheid niet zover opgerekt kan worden dat echtscheiding tot de gewone mogelijkheden gaat behoren.

Naar analogie daarvan zou wellicht een relatie van twee homoseksuelen gedragen kunnen worden, als noodoplossing in een gebroken wereld, zonder dat dit ooit iets vanzelfsprekends kan zijn; laat staan dat het tot een homohuwelijk zou mogen komen.

Ook ziet ds. Mudde tegemoetkomendheid van God in het feit dat Hij kennelijk toelaat dat de aartsvaders verbintenissen aangaan, die in Leviticus uitdrukkelijk een gruwel genoemd worden: Leviticus 18:9 en 20:17 verbieden gemeenschap met 'de dochter van uw vader' of met 'de dochter van uw moeder'. 20:17 noemt als straf: 'een schande is het en zij zullen voor de ogen van hun volksgenoten worden uitgeroeid.' De vader van alle gelovigen, Abraham is echter gehuwd met 'de dochter van zijn vader' (Genesis 20:12). "

Het is voor ons echter de vraag of hier wel terecht van *tegemoetkomendheid* gesproken kan worden. Dat Abraham op enig moment Hagar inzet om zich een zoon te verwerven, wordt door de Here toegelaten, maar tegelijkertijd maakt de bijbel duidelijk wat een ellende er voortvloeit uit het hebben van twee vrouwen (denk ook aan Lea en Rachel; Hanna en Pennina) en wijst het nieuwe testament – later in de bijbel- het hebben van één vrouw duidelijk als door God gewilde norm aan. (1 Tim 3:2)

3.3 Onthouding

Over onthouding van seksuele omgang spreekt het nieuwe testament verschillende keren, als positieve mogelijkheid om je beschikbaar te maken voor het Koninkrijk van God. Zo doet de Here Jezus Zelf dat in Mattheüs 19 :12 vv

Hij zei tegen hen: 'Niet iedereen kan deze kwestie begrijpen, alleen degenen aan wie het gegeven is: er zijn mannen die niet trouwen omdat ze onvruchtbaar geboren werden, andere omdat ze door mensen onvruchtbaar gemaakt zijn, en er zijn mannen die niet trouwen omdat ze zichzelf onvruchtbaar gemaakt hebben met het oog op het koninkrijk van de hemel. Laat wie bij machte is dit te begrijpen het begrijpen!'

Prof. Ad de Bruijne, hoogleraar Ethiek aan de Theologische Universiteit van de Gereformeerde kerken vrijgemaakt, ziet hierin een voorbeeldfunctie voor de homoseksueel in de gemeente :

" Genesis 1 en 2 leren dat de polariteit van man en vrouw fundamenteel is voor de manier waarop God ons heeft geschapen en ook voor het ontstaan van de basisrelatie van het huwelijk: man en vrouw zijn ertoe bestemd om samen een verbond te sluiten en daarbinnen helemaal één te worden. Binnen dat kader staat ook de seksuele omgang als uiting van die eenheid.

Bij Christus wordt echter duidelijk dat Gods doel verder reikt. Dat verbond tussen man en vrouw staat op zijn beurt in dienst van de band tussen Christus en zijn gemeente. In het komende koninkrijk wordt het huwelijk daarin vervuld. Dat betekent dat ook de onderlinge seksuele omgang van man en vrouw daarin vervuld zal zijn. Seksuele omgang blijkt geen doel op zichzelf maar een middel. Het is een intense manier om liefde te communiceren en in het geven ervan tegelijk te ontvangen in een gezamenlijke ervaring van geluk en genot. Tegelijk zorgt juist dat voor de uitbreiding van de mensheid. Dat dit laatste aspect in het koninkrijk niet meer nodig is, spreekt voor zichzelf. *Maar ook van dat eerste moeten wij aannemen dat het vervuld wordt in iets wat verder reikt. Zonder het speciale verbond tussen man en vrouw zullen wij in de band met Christus en met elkaar op een nieuwe manier liefde communiceren en samen volmaakt genieten en gelukkig zijn met Christus en elkaar in een diepgang die ons denken en ervaren van nu te boven gaat.* [cursief van ons]

Dit betekent kort gezegd dat voor de homofiel de onmogelijkheid van een (seksuele) relatie een uitdaging is om de vreugde te vinden in de vriendschap met Christus en God, en daarin uit te groeien tot een voorbeeld voor velen.

Wat binnen de gemeente een nadeel leek te zijn, wordt zo omgekeerd tot een voordeel. Juist de homoseksueel, die zijn kruis draagt, wordt een inspiratie voor anderen om óók

het heil niet langer van intermenselijke liefdesrelaties te verwachten, maar van God en Christus!

3.4 De barmhartigheid en het oordeel....

Behalve dat we in de Schrift uitspraken vinden tegen homoseksualiteit, vinden we ook krachtige uitspraken over de omgang met onze naaste, en onze broeder en zuster in het geloof.

Krchtig veroordeelt Jezus de opstelling van de Farizeeën, die zich uiterlijk aan alle voorschriften houden, maar het zwaarste van de wet vergeten :
De barmhartigheid, het (liefdevolle) oordeel (des ondersheids) en de trouw.

Hier rijst de vraag of wij ons als kerk niet aan farizeïstische houding schuldig maken als we homoseksualiteit afwijzen, zonder enige moeite te doen deze mensen te helpen en te steunen in hun strijd.

Wij zouden dan 'gelijk' hebben, en toch wellicht het zwaarste van de wet verzuimen.

Daar komt bij dat een breuk met de kerk deze mensen juist kan afsnijden van de bron des levens, van Woord en Geest, waaruit zij juist hun kracht moeten putten om te leven uit het geloof.

3.5 Ruimte voor het eigen geweten

In de discussie werd de mogelijkheid geopperd dat wij niet hoéven te kiezen en niet hoéven te oordelen, wanneer wij een homoseksueel stel als leden aanvaarden.

Onzes inziens wordt hier terecht aandacht gevraagd voor de unieke ruimte die er is tussen een mens en zijn God.

" De intimis non iudicat ecclesia " luidt een zeer oude stelregel : *over het innerlijk oordeelt de kerk niet*. Hoewel deze regel in de context staat van de tuchtoefening en bedoeld is als *contrast* van de beoordeling van een levenswandel duidt zij wel aan dat het geweten van een mens een ruimte is, waar wij niet in kunnen treden.

Anders gezegd : als kerkenraad kunnen wij niet alle aspecten beoordelen en zijn we daar evenmin toe geroépen.

3.6 Samenvattend

Uit het geheel van de Schriften maken wij op dat onthouding de eerst aangewezen weg is voor een homofiel christen.

Tegelijk moet gezegd worden, dat wij dit elkaar niet kunnen opleggen. Er zijn er die niet zonder de intimiteit van een relatie kunnen leven.

Dit spanningsveld komen we in de bijbel tegen in 1 Corintiërs 7 : 7-9, waarin de apostel spreekt over ongehuwden en weduwen, die een sterk verlangen hebben om te trouwen. Hij spreekt daar weliswaar niet over homofiele mensen, maar benoemt er wel de spanning tussen ideaal (de gave van onthouding) en de trekkracht van een sterk verlangen naar relatie en seksualiteit ("van begeerte branden"). Het "van begeerte branden" is volgens de apostel blijkbaar zó bezwaarlijk dat het dan beter is om te trouwen.

Zoals de apostel een nood erkent in 1 Corinthe 7, zo erkennen wij een nood bij sommige van onze homofiele broeders en zusters. En achten wij het verantwoord dat die nood wordt opgevangen in een relatie van liefde en trouw.

Naar analogie van wat onze Here Jezus Christus in Mattheüs 19 zegt over de echtscheiding, zeggen wij dat we in het verschijnsel homofilie met een harde nood geconfronteerd worden, waarvoor we een vorm moe ten vinden, terwijl we onverminderd geloven en belijden dat God de mens als man en vrouw geschapen heeft.

Dat betekent ook dat wij als geloofsgemeenschap de trend in onze huidige maatschappij afwijzen, die homoseksualiteit als volkomen gelijk aan heteroseksualiteit wil zien.

Verder :

Bij alles wat gezegd is en wordt is het van groot belang het volgende te bedenken. Het gevaar is levensgroot aanwezig om bepaalde zonden te isoleren van andere. In het eerder aangehaalde eerste hoofdstuk uit de brief aan de Romeinen wordt meer gezegd dan dat mensen de natuurlijke omgang vervangen hebben door tegennatuurlijke. Er wordt óók gesproken over zonden als onrecht, hebzucht, jaloezie, roddel, hoogmoed en ruzie. Wie van Gods kinderen is daar vrij van?

4. HET BELEID

Bovenstaande opmerkingen betekenen voor het beleid van onze gemeente en kerkenraad het volgende:

1. We aanvaarden een homoseksuele broeder en zuster in het geloof, ook zij die samenleven in een duurzame relatie van liefde en trouw. De gemeente is een herberg voor iedereen die bij de Heer wil schuilen en Hem wil volgen. Levend van zijn genade zijn ze daarom ook van harte welkom aan de tafel van de Heer.
2. We willen als gemeente en ambtsdragers graag een plek bieden waar aandacht is voor specifieke levensvragen. De inbreng van de kant van de ambtsdragers wordt gekleurd door wat eerder in deze notitie genoemd is. En net als met ieder ander gemeentelid willen we met homofiel geaarde gemeenteleden meebidden, of ze in hun persoonlijke omgang met God zelf zijn stem mogen horen en verstaan.
3. In het licht van wat de Bijbel zegt over het huwelijk als een trouwverbond tussen man en vrouw, zal de kerkenraad niet positief ingaan op verzoeken om het inzegenen van alternatieve samenlevingsrelaties, zoals het homohuwelijk.

De ambten zullen vooralsnog gesloten blijven voor wie in een homoseksuele relatie leven, aangezien de Schrift leert dat leer en leven van een ambtsdrager binnen de gemeente onomstreden moeten zijn. (1 Tim. 3)

4. Als kerkenraad en gemeente spannen we ons in om een gemeenschap te vormen, waarin we leven uit de genade van Christus en elkaar helpen en bijstaan om ook binnen onze relaties als leerling van Hem te leven.

Kampen, 9 januari 2013

Namens de kerkenraad pastoraal,
A. Sijtsma – voorzitter
R. Treep - scriba

Kampen, 24 januari 2013

Namens de Centrale Kerkenraad,
T. van Dijk – voorzitter
E. Kroeze - scriba